

ZARZĄD
WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

**SPRAWOZDANIE
ZE WSPÓŁPRACY WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO
Z ZAGRANICĄ W 2019 ROKU**

INFORMACJA

DLA SEJMIKU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

OPOLE, MARZEC 2020

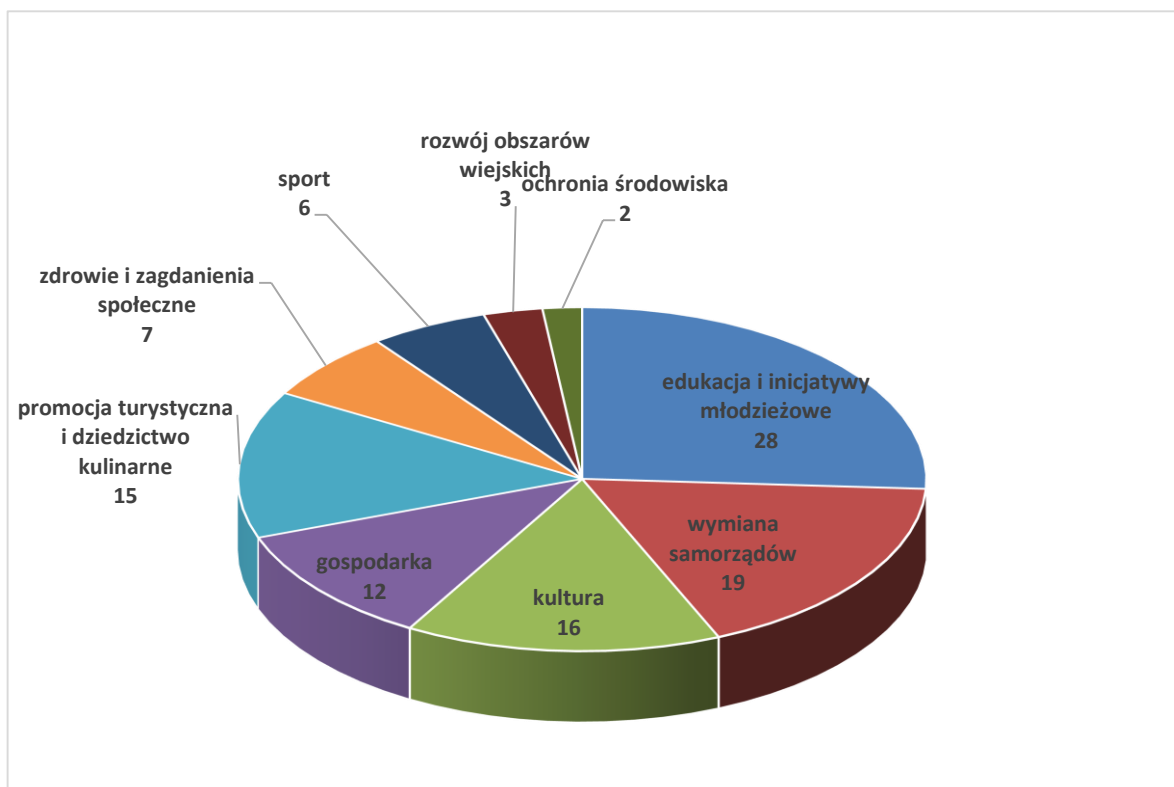
I. WSPÓŁPRACA SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO Z ZAGRANICĄ W ROKU 2019.

I.1. Wprowadzenie.

Współpraca zagraniczna Województwa Opolskiego w roku 2019 prowadzona była zgodnie z założeniami „Priorytetów Współpracy Zagranicznej Województwa Opolskiego”¹ oraz stanowiła kontynuację działań i zobowiązań wynikających z umów i kontaktów nawiązanych w latach poprzednich. Liczba podjętych inicjatyw ukształtowała się na poziomie 102 projektów odbywających się przy udziale partnerów z 11 krajów.

Największa liczba podejmowanych inicjatyw, dotyczyła takich dziedzin jak edukacja i spotkania młodzieży oraz współpraca samorządowców

- Edukacja i inicjatywy realizowane z udziałem młodzieży **(28)**
- spotkania przedstawicieli władz samorządowych **(19)**
- kultura **(16)**
- gospodarka **(12)**
- promocja turystyczna i dziedzictwo kulturowe w tym kulinarne **(15)**
- zdrowie i zagadnienia społeczne **(7)**,
- sport **(6)**,
- rozwój obszarów wiejskich **(3)**,
- ochrona środowiska **(2)**,

Rys.1. Dziedziny współpracy zagranicznej Samorządu Województwa Opolskiego.

¹ Przyjęto uchwałą Sejmiku Województwa Opolskiego nr XXVII/316/2017 z dnia 25 kwietnia 2017 r.

I.2. Dziedziny współpracy zagranicznej Samorządu Województwa.

Od kilku lat to właśnie młodzież i dzieci stanowią główną grupę docelową projektów współpracy zagranicznej województwa. Działania te wpisują się w ogólnoeuropejską ideę kształtowania tożsamości obywatelskiej młodych ludzi, solidarności oraz integracji różnych kultur. Istotną rolę we wspieraniu współpracy młodzieży oraz inicjatyw innych obszarów pełni bieżąca współpraca pomiędzy samorządowcami regionów partnerskich. Spotkania przedstawicieli Zarządu i Sejmiku Województwa z przedstawicielami regionów partnerskich, pozwalają szczegółowo określić priorytetowe kierunki działań oraz identyfikować wspólne obszary wymiany doświadczeń między regionami partnerskimi.

Młodzież i Edukacja.

W roku 2019 kontynuowane były dotychczasowe projekty edukacji młodzieżowej. W kalendarzu wydarzeń edukacyjnych na stałe wpisały się już konkursy wiedzy o Europie (Euroquizz) i o Czechach. W 2019 zmieniono formę konkursu wiedzy o Republice Czeskiej. Konkurs skierowano do grup uczniów ze szkół ponadpodstawowych Województwa Opolskiego. Odbychał się w dwóch etapach: pierwszy polegał na udzieleniu odpowiedzi na 20 pytań z zakresu wiedzy o Republice Czeskiej a drugi na przedstawieniu prezentacji pn. „Weekend po sąsiedzku – prezentacja najciekawszego turystycznie regionu w Republice Czeskiej”. Finał konkursu odbędzie się w 2020 roku. Samorząd Województwa Opolskiego był także po raz drugi organizatorem i sponsorem nagrody głównej konkursu wiedzy o Polsce organizowanego dla młodzieży z Kraju Morawsko-Śląskiego. Młodzież wyróżniona w konkursie odbyła podróż krajoznawczą do Krasiejowa.

Wiele projektów wymiany młodzieżowej odbywało się przy udziale członków Opolskiego Forum Młodzieży, którzy spotykali się z rówieśnikami z Ukrainy, Białorusi, Niemiec, Francji i Czech, by wspólnie dyskutować na temat wartości demokratycznych i europejskich. Młodzi z Opolszczyzny brali również udział w pracach nad założeniami strategii młodzieży w ramach programu Erasmus +.

Od lat ważnym kierunkiem współpracy młodzieżowej jest współpraca z organizacjami polonijnymi z regionu partnerskiego Iwano Frankiwska. Przykładem tego jest kolonia letnia realizowana od wielu lat przez Fundację Piastun oraz wizyty młodzieży opolskiej w Iwano Frankiwsku dotyczące wartości demokratycznych. Młodzież to również główny odbiorca projektów realizowanych w ramach Porozumienia Czterostronnego. Dzięki partnerstwu z Burgundią, Krajem Środkowoczeskim i Nadrenią Palatynatem, co roku udaje się realizować spotkania młodych z regionów Porozumienia, wokół wspólnej pasji i zainteresowań. W 2019 udało się zrealizować trzy takie spotkania. W maju odbyło się sześciodniowe spotkanie pod hasłem „Smaki Europy”. Uczniowie z Województwa Opolskiego

z Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Strzelcach Opolskich, jak i z Burgundii – Franche-Compte, Kraju Środkowoczeskiego oraz Nadrenii-Palatynatu uczestniczyli w warsztatach kulinarny zakończonych poczęstunkiem i prezentacją dań regionalnych. W czerwcu natomiast młodzież spotkała się ze swoimi rówieśnikami z Nadrenii Palatynatu w ramach projektu fotograficznego „Kulturowa różnorodność w Europie- utrwalona aparatem fotograficznym.” Po raz pierwszy odbyła się również seria dyskusji na temat znaczenia sportu w integracji europejskiej, która miała miejsce w październiku w Ville w Alzacji. Młodzi Niemcy, Francuzi i Polacy wspólnie omówili najważniejsze tematy związane z założeniem podobnych zespołów w krajach partnerskich oraz nawiązanie ścisłej współpracy. Uczestnicy mieli również okazję spotkać się z kilkoma ekspertami w zakresie zakładania i funkcjonowania młodzieżowych organizacji sportowych. Poprzez animacje językowe, międzykulturową naukę oraz wspólny program sportowy uczestnicy mieli również okazję rozwinąć swe kompetencje oraz poczuć tzw. „ducha zespołu”.

Edukacja wynikająca ze współpracy zagranicznej dotyczy również rozpowszechniania informacji na temat programów europejskich. W ramach projektu finansowanego z Interreg-u wydano informacyjne książeczki w postaci bajki oraz zorganizowano przedstawienia wyjazdowe na temat programu. Z partnerem w Ołomuńcu zorganizowano również tematyczne półkolonie w Ołomuńcu i Opolu w okresie wakacyjnym.

Współpraca zagraniczna dotyczyła również doskonalenia edukacji przez zwiększanie kompetencji nauczycieli. Flagowym projektem w tym zakresie jest Program Niwki. W 2019 Województwo Opolskie zawarło umowę z Konsulatem Generalnym RFN we Wrocławiu w sprawie ustalenia zasad wspólnej realizacji „Programu Niwki”. W programie, który finansowany jest przez trzech partnerów, udział bierze aż 1014 nauczycieli z Polski i 10 z Niemiec.

Spotkania młodzieży w Nadrenii-Palatynacie

Współpraca samorządowców.

Wymiana wiedzy i doświadczeń oraz działania inicjujące kierunki współpracy odbywały się podczas wizyt studyjnych i spotkań samorządowców w Moguncji, Brukseli oraz podczas spotkań z partnerami w Kraju Ołomunieckim, Kraju Morawsko-Śląskim, jak również w węgierskim regionie - Komitacie Fejer. Spotkania samorządowców realizowane są w ramach różnych uroczystości w regionach lub w ramach wizyt studyjnych mających na celu poszerzenie wiedzy w specyficznym obszarze regionu partnerskiego. Tradycyjnie, współpracę samorządową zacieśniano z polonią i przedstawicielami Komitatu Fejer podczas obchodów Dni partnerstwa Województwa Opolskiego i Komitatu Fejer. W trakcie obchodów zorganizowano 2 prelekcje dla młodzieży z opolskich oraz brzeskich szkół pt. „Skąd ta przyjaźń, skąd ta miłość ? - Polak, Węgier, dwa bratanki !” – pod koronami wiekuistych dębów refleksje o polsko-węgierskiej historii od czasów piastowskich do partnerskiej współpracy Województwa Opolskiego i Komitatu Fejer.

We wrześniu 2019 w Województwie Opolskim gościliśmy członków komisji współpracy z zagranicą Kraju Morawsko-Śląskiego i Kraju Ołomunieckiego. Celem spotkań było omówienie dotychczasowej współpracy, wskazanie nowych kierunków i obszarów do rozwoju oraz odwiedzenie obiektów kultury na Opolszczyźnie.

Wyjątkowym wydarzeniem z punktu widzenia bezpośredniej współpracy samorządów było spotkanie w ramach Pierwszego Forum Przedstawicieli Porozumienia Czterostronnego. Podczas wizyty w Kraju Środkowoczeskim ustalono szczegółowe obszary rozwoju współpracy czterostronnej tj. edukacja, turystyka, inteligentne specjalizacje i innowacje oraz cyfryzacja administracji. Samorządowcy ustalili, że spotkania władz regionów Porozumienia odbywać się będą cyklicznie, by zacieśniać współpracę i rozpoznania wspólnych interesów rozwoju.

Wizyta w Brukseli związana z przekazaniem Prezydencji Domu Polski Południowej

W dniach 23 – 25 kwietnia 2019 roku przedstawiciele większości naszych regionów partnerskich wzięli udział w obchodach 15-lecia przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. 25 kwietnia zagraniczne delegacje zwiedziły Muzeum Gazownictwa w Paczkowie, Winnicę Hople a wieczorem wzięły udział w uroczystej gali wręczenia nagród w konkursie na najciekawsze inicjatywy międzynarodowe pn. „Partnerstwo bez granic – Opolskie 15 lat w Unii Europejskiej” oraz wyróżnień dla aktywnych przedstawicieli w województwie pn. „Opolskie Gwiazdy Europy”. Następnego dnia delegacje wzięły udział w senimarium pn. „Opolskie 15 lat w Unii Europejskiej” i zwiedziły zakład Movie Bird International.

Gala 15-lecia przystąpienia Polski do Unii Europejskiej w Filharmonii-Opolskiej

Współpraca w obszarze kultury.

Prezentacje zagranicznego dorobku artystycznego w Województwie Opolskim oraz występy naszych, opolskich artystów w regionach partnerskich zajmują stałe miejsce w kalendarzu wydarzeń współpracy z zagranicą. Wysoki poziom i jakość artystyczna oferowana przez opolskie chóry, zespoły muzyczne oraz solistów jest niezaprzeczalnie najlepszą wizytówką naszego regionu. Przykładem tego może być występ chóru Angelus Cantat z Głubczyc, w dniu 24 czerwca 2019 r. w Ambasadzie Rzeczypospolitej Polskiej w Królestwie Belgii w trakcie ceremonii odznaczenia Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi RP, nadanym przez prezydenta Andrzeja Dudę panu Jean’owi Marbehant – Prezydentowi Lhoist.

Wieloletnią tradycją działań Biura Województwa Opolskiego w Moguncji jest organizacja koncertów adwentowych z udziałem muzyków ze szkoły muzycznej w Opolu. Przedstawiciele Polonii z Trewiru i Moguncji co roku mają okazję uczestniczyć w dwóch niezwykle nastrojowych koncertach

adwentowych. Uczniowie Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. Fryderyka Chopina w Opolu, Lukas Gogol (akordeon) oraz Fabian Kurpiela (trąbka) wraz ze swymi nauczycielami, Agnieszką Gryźlak-Röhrich (fortepian) i Dariuszem Kownackim (akordeon) zauroczyli swym ogromnym talentem, niezwykłą prezencją na scenie oraz przygotowanym repertuarem licznie przybyłą publiczność.

Wymiana kulturalna to często ważna oś współpracy międzyregionalnej szczególnie w przypadku partnerstwa z Obwodem Iwano-Frankiwskim i Komitatem Fejer. Artyści z regionu partnerskiego na Ukrainie cyklicznie odwiedzają Opolszczyznę prezentując tradycyjną muzykę podczas obchodów świąt i rocznic. Prezentacja artystyczna węgierskiego i opolskiego dorobku oraz młodych talentów jest również stałym elementem obchodów Dnia Przyjaźni Polsko Węgierskiej i wydarzeń organizowanych przez środowiska polonijne na Węgrzech.

Turystyka i promocja atrakcyjności regionu w kontekście gospodarczym.

Promocja turystyczna naszego regionu za granicą w 2019 to udział w stałych imprezach targowych (np. ITB Berlin, targi Turystyczne w Koblencji, targi konsumpcyjne w Moguncji) i w wydarzeniach promocyjnych na terenie regionów partnerskich (np. Festiwal Smaków w Ołomuńcu) . Podczas wielu konferencji, spotkań wyświetlane są również stałe prezentacje multimedialne i rozpowszechniane broszury przy różnych okazjach adresowanych do szerokiego grona odbiorców.

Coraz większe znaczenie w promocji atrakcyjności naszego regionu stanowi potencjał kulinarny.

Tak też było podczas wystawy tematycznej „Świat Turystyki”, w ramach targów „Rheinland-Pfalz Ausstellung”, gdzie na stoisku opolskim zaprezentowało się Stowarzyszenie Klaster Dobrej Żywności „Oleski Koszyk” , który dla gości przywiózł kołacz śląski w trzech wersjach smakowych z piekarni Kłos w Kujakowicach Górnych oraz Śmietankówkę z Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Oleśnie. W 2019 Województwo Opolskie prezentowało swoją ofertę kulinarną również podczas gali 25-lecia Komitetu Regionów w Brukseli. Stoisko serwowało potrawy z opolskiego karpia z wykorzystaniem wyłącznie regionalnych produktów. Autorem prezentacji kulinarnej na stoisku była Rybacka Lokalna Grupa Działania "Opolszczyzna". Biuro w Brukseli prezentowało opolskie smaki również podczas Polska Food Festival - świątecznym wydarzeniu zorganizowanym w siedzibie Stałego Przedstawicielstwa RP w Brukseli.

Opolscy producenci żywności promowali lokalne produkty spożywcze na Festiwalu kulinarnym w Kaju Morawsko Śląski pn. „Jak smakuje Region Morawsko-Śląski” we wrześniu 2019 r. Promocja kulinarna miała miejsce również w Kraju Ołomunieckim podczas Garden Food Festiwalu.

W roku 2019 rozpoczęła się realizacja we współpracy z Krajem Morawsko-Śląskim projektu „Odra, Kulturalne i przyrodnicze ślady na rzece Odrze” ze środków INTERREG V-A Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska. Celem projektu jest wspólna promocja obiektów turystycznych i miast umiejscowionych na linii rzeki Odry. Działania projektu zakładają finansowanie udziału Województwa Opolskiego i Kraju Morawsko-Śląskiego w czterech targach turystycznych: Szczecinie (maj 2020 r.), Opolu (maj 2020 r.), Wrocławiu (luty 2020 r.) i Ostrawie (marzec 2020 r.). W ramach projektu wydano broszurę promującą oba regiony oraz wystawę zdjęć promujących ciekawe zakątki wzdłuż rzeki Odry na terenie Województwa Opolskiego i Kraju Morawsko-Śląskiego.

Jak co roku okazją do zapraszania mieszkańców do odwiedzania regionów partnerskich Województwa Opolskiego były Targi Turystyczne „W stronę słońca”, które co roku odbywają się na opolskim rynku. W roku 2019 w targach udział wzięli wszystkie regiony partnerskie z Republiki Czeskiej tj. Kraj Ołomuniecki, Kraj Morawsko-Śląski i Kraj Środkowoczeski oraz partnerzy z Niemiec.

Bardzo istotnym elementem rozwoju turystycznego w kontekście współpracy z zagranicą może być projekt "Mobilny przewodnik po województwie opolskim i kraju ołomunieckim {E-turysta}" stawiający na współczesnego turystę, który już w domu przygotowuje się do zwiedzania regionu. Program zakłada m.in. utworzenie strony internetowej, organizację imprez sportowych, kulturalnych i turystycznych. Będą temu towarzyszyć działania promocyjne, marketingowe i informacyjne.

Ochrona zdrowia i sprawy społeczne.

Ochrona zdrowia to podobnie jak w roku poprzednim, jeden z ważnych tematów współpracy ze wschodnim partnerem województwa opolskiego Obwodem Iwano Frankińskim. W roku 2019 we współpracy z Uniwersyteckim Szpitalem Klinicznym zorganizowano aż sześć staży dla lekarzy ukraińskich- specjalistów z dziedziny chorób wewnętrznych, kardiologii i endokrynologii oraz wizytę dla zastępcy dyrektora Centrum Klinicznego w Iwano- Frankińsku na temat funkcjonowania służby

zdrowia w Polsce. Oprócz tego, w ramach pomocy świątecznej, przekazano, jak co roku, pomoc materialną do stowarzyszeń polskich w Iwano Frankiwsku i na Białorusi.

Prowadzona była również aktywna współpraca straży pożarnych z obu regionów. Ochotnicza straż pożarna z Kadłuba Turawskiego zebrała sprzęt strażacki z całego województwa i przekazała go partnerom na Ukrainie. Latem 2019 roku przedstawiciele naszych OSP brali również udział w wizycie do Obwodu Iwano-Frankiwskiego, natomiast w grudniu 2019 gościliśmy ukraińskich strażaków w województwie opolskim

Wizyta strażaków z Obwodu Iwano-Frankiwskiego w Opolu

Ochrona środowiska.

Najważniejszym wydarzeniem w obszarze ochrony środowiska była konferencja zrealizowana na forum międzynarodowym w Brukseli podczas Europejskiego Zielonego Tygodnia 15 maja 2019 r.

Seminarium pt. „W stronę zielonej Europy - przygotowywanie i wdrażanie skutecznych Planów Zrównoważonej Mobilności” zgromadziło przedstawicieli Komisji Europejskiej – dyrekcji: Mobilności i Transportu, Rozwoju Regionalnego oraz europejskich liderów w tym obszarze tematycznym.

Organizacja warsztatów miała na celu zwiększanie świadomości szkodliwych skutkach zanieczyszczenia powietrza jak i stosowanych rozwiązań w regionach Europy zachodniej. Dla ekspertów stanowiła możliwość wymiany doświadczeń ze światowymi liderami w transformacji energetycznej oraz planowaniu mobilności miast i ich obszarów funkcyjnych.

Specjalnie z tej okazji, Województwo Opolskie w ramach Domu Polski Południowej pracowało nad opracowaniem broszury „W kierunku Zielonej Europy”, przedstawiającej w języku polskim i angielskim wybrane działania na rzecz ochrony środowiska, realizowane w Województwie Małopolskim, Opolskim i Śląskim.

Z punktu widzenia długofalowego rozwoju niezwykle miejsce wśród inicjatyw zagranicznych zajmuje podjęcie współpracy z partnerami czeskimi w zakresie realizacji projektu z programu Life. Współpraca z naszymi sąsiadami z Czech (Kraj Morawsko-Śląski oraz Ołomuniecki) ma polegać głównie na edukacyjnej stronie projektu, koordynacji działań na wszystkich szczeblach administracji publicznej w regionie. Oprócz przeszkolenia ekspertów, którzy pojawią się we wszystkich gminach uczestniczących w projekcie, zaplanowano także opracowanie i wdrożenie wspólnej dla całego regionu aplikacji, dzięki której będzie można śledzić zanieczyszczenia powietrza.

Polsko – czeska wymiana sportowców

Od 2015 roku sportowcy oraz pracownicy samorządowi biorą czynny udział w ½ Maratonie w Ołomuńcu a od 2018 w Run Fest w Ostrawie. Czescy biegacze oraz przedstawiciele administracji samorządowej z czeskich regionów partnerskich od 2018 roku czynnie uczestniczą w Maratonie Opolskim. Promocja sportu cieszy się dużym powodzeniem w grupie

opolskich seniorów, którzy od 2017 roku regularnie biorą udział w Grach Sportowych Seniorów organizowanych przez Regionalną Radę Seniorów Kraju Ołomunieckiego. Seniorzy z Czech na zaproszenie Samorządu Województwa biorą udział w Opolskiej Olimpiadzie Senioralnej. Młodzież z Województwa Opolskiego w miesiącach wakacyjnych w 2019 roku trenowała w Szkole Footballu w Kraju Ołomunieckim, gdzie pod okiem trenerów i gwiazd piłkarskich ćwiczyła w międzynarodowym składzie. Młodzi sportowcy z Kraju Środkowoczeskiego regularnie biorą udział w Opolskim Festiwalu Skoków.

Rozwój obszarów wiejskich.

Od kilku lat istotną rolę we współpracy zagranicznej dotyczącej rozwoju wsi zajmuje Europejskie Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich i Odnowy Wsi ARGE. W roku 2019 wizyta studyjna w ramach partnerstwa z ARGE dotyczyła dobrych przykładów Odnowy Wsi. Przedsięwzięcie poszerzyło wiedzę w zakresie innowacyjnych rozwiązań wykorzystywanych do rozwoju obszarów wiejskich. Możliwe było nawiązanie kontaktów międzynarodowych osób zawodowo i prywatnie związanych ze wsią. W podróży udział wzięło 6 przedstawicieli Województwa Opolskiego, w tym:

trzech pracowników UMWO, jeden tłumacz i dwóch laureatów konkursu „Piękna Wieś Opolska” z sołectw Gąsiorowice i Chróścina.

Do tradycyjnych wydarzeń należą również wyjazdy w ramach Europejskiej Sieci Regionalnego Dziedzictwa Kulinarne. W dniach 20-22 maja 2019 r. w Ystad odbyło się doroczne forum Europejskiej Sieci Regionalnego Dziedzictwa Kulinarne. W forum uczestniczyło 16 regionów europejskich reprezentowanych przez właścicieli licencji oraz koordynatorów odpowiedzialnych za budowę oraz funkcjonowanie sieci regionalnych. Województwo Opolskie reprezentowane było przez koordynatora sieci panią Annę Bodzioch. Uczestnicy spotkania wysłuchali wystąpień koordynatorów regionalnych na temat funkcjonowania sieci w Chorwacji, Danii, Turcji, Norwegii, Szwecji, Słowenii, Łotwy oraz Polski (w tym Sieci Dziedzictwo Kulinarne Opolskie). Spotkanie stanowiło platformę do wymiany wiedzy i doświadczeń w zakresie funkcjonowania, rozwoju oraz promocji idei Dziedzictwa Kulinarne w kraju oraz zagranicą.

I.3 Współpraca zagraniczna komórek zamiejscowych UMWO.

Samorząd Województwa Opolskiego posiada dwa biura zamiejscowe: Biuro Województwa Opolskiego w Moguncji oraz Biuro Informacyjne Województwa Opolskiego w Brukseli.

Działalność Biura Województwa Opolskiego w Moguncji w roku 2019, podobnie jak w poprzednich latach, koncentrowała się na realizacji zadań w zakresie działalności informacyjnej i promocyjnej, wsparciu opolskich firm i instytucji w nawiązaniu lub rozwijaniu współpracy międzynarodowej. Biuro z roku na rok pełni coraz większą rolę w rozwijaniu i utrzymywaniu kontaktów z organizacjami i środowiskiem polonijnym na terenie Nadrenii Palatynatu i w Niemczech. Działanie przedstawicielstwa w Nadrenii Palatynatu ma coraz większe przełożenie na realny wzrost ilości spotkań mieszkańców regionów partnerskich i zwiększenie wiedzy o atrakcjach Opolskiego wśród mieszkańców Nadrenii Palatynatu.

W 2019 r. biuro zrealizowało 33 inicjatywy w różnych dziedzinach wspierając współpracę Województwa Opolskiego z Landem Nadrenia Palatynat oraz innymi niemieckimi landami.

Biuro Informacyjne Województwa Opolskiego w Brukseli zrealizowało w 2019 roku 21 w tym 6 w ramach współpracy Domu Polski Południowej - wspólnie z województwem śląskim i małopolskim. Priorytetowo traktowane były zagadnienia dotyczące energetyki, innowacji i zmian demograficznych. Oprócz tego Biuro w Brukseli zrealizowało zadania zgodnie z regulaminem UMWO mające na celu zwiększenie widoczności Regionu Opolskiego wśród regionów Europy w Brukseli oraz wsparcie dla działań związanych z kształtowaniem polityk mających znaczenie dla województwa.

Przedsięwzięcia te w większości mają charakter cykliczny odbywają się według stałego schematu, w którym biura regionalne stanowią ważny element organizacyjny i merytoryczny.

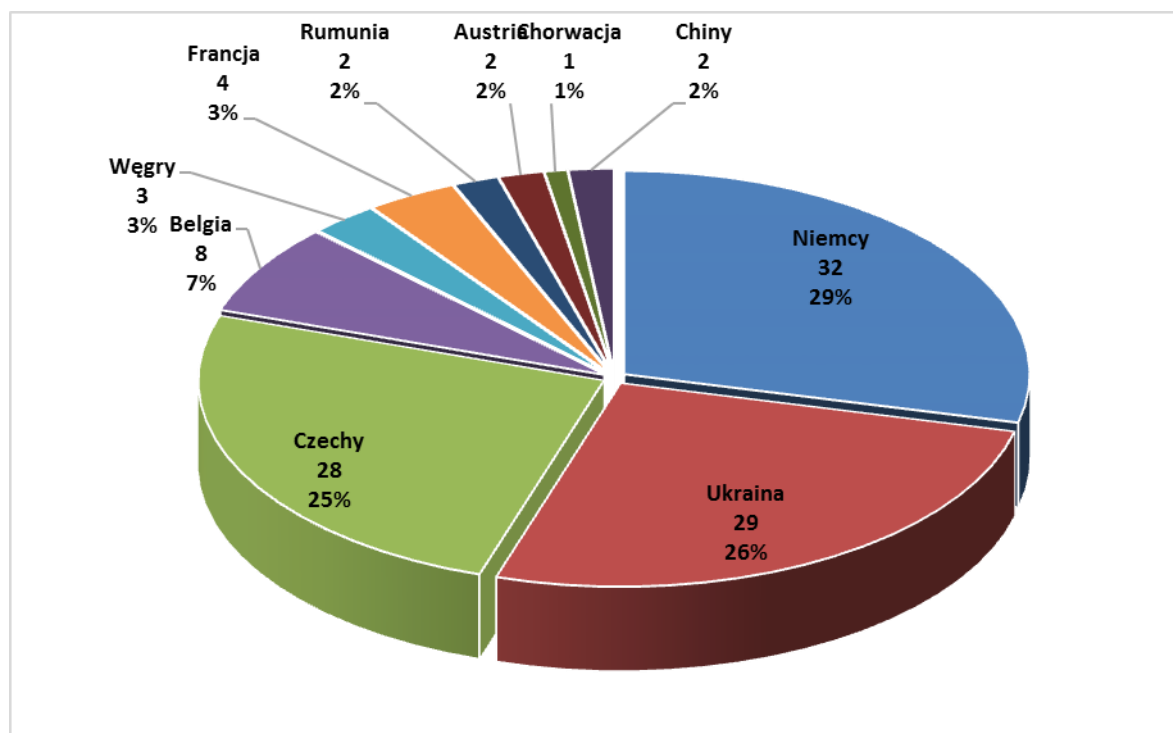
I.4. Kierunki geograficzne współpracy zagranicznej samorządu województwa. Analiza pod kątem dokumentu „Priorytety Współpracy Zagranicznej Województwa Opolskiego.”

Pod względem obszarów geograficznych istotnymi kierunkami współpracy w roku 2019 były działania w partnerstwie z podmiotami **niemieckimi i czeskimi i ukraińskimi**, z którymi zrealizowano największą liczbę inicjatyw: kolejno: 32, 29, 28 w tym spotkania z przedstawicielami dyplomatycznymi, regionalnymi oraz przedsiębiorcami.

Pozostałe kraje aktywnie współpracujące to Belgia - szczególnie podmioty i instytucje w Brukseli i Węgry. Oprócz tego poszczególne departamenty współpracowały w ramach międzynarodowych stowarzyszeń z partnerami ze Szwecji, Włoch, Chorwacji i Austrii. Od kilku lat realizowana jest również współpraca z partnerem w Chinach w ramach One Belt one Road oraz kontynuowana jest wymiana i cykl spotkań dotyczący inwestycji firmy Hongbo w Opolu. We wrześniu podpisano list intencyjny związany z planem budowy – Centrum Badawczego Półprzewodników firmy HONGBO.

Kierunki geograficzne współpracy Samorządu Województwa przedstawia rys. nr 2.

Rys. nr 2. Kraje współpracy zagranicznej Samorządu Województwa Opolskiego.

Rys. 2. Kraje współpracy zagranicznej Samorządu Województwa Opolskiego

Źródło: Opracowanie własne

Współpraca zagraniczna Województwa Opolskiego realizowana jest zgodnie z dokumentem przyjętym uchwałą nr 316/2017 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 25 kwietnia 2017 r. Zgodnie z ustawą o samorządzie województwa składa się on z trzech głównych rozdziałów, w których opisywane są: cele i zadania współpracy międzynarodowej Województwa Opolskiego, kierunki geograficzne współpracy międzynarodowej Województwa Opolskiego oraz zamierzenia, co do przystępowania do międzynarodowych zrzeszeń regionalnych. Analiza tych działań, prowadzonych we współpracy z zagranicą przez Samorząd Województwa, w kontekście Priorytetów Współpracy z zagranicą wykazywała, że partnerstwa międzyregionalne Opolszczyzny mają silną podstawę, a wspólnie realizowane inicjatywy sprzyjają integracji. Jednocześnie pojawiają się tendencje do nawiązywania nowych kontaktów z uwzględnieniem interesów rozwoju społeczno-gospodarczego regionu.

Główne cele realizowane w 2019 określone w „Priorytetach współpracy z zagranicą Województwa Opolskiego” to:

a) Wspieranie zrównoważonego rozwoju gospodarczego społecznego i kulturalnego Województwa Opolskiego oraz wzrostu jego konkurencyjności.

Większość działań podejmowanych przez samorząd województwa ma na celu wspieranie rozwoju gospodarczego i społecznego przez umożliwianie udziału w wydarzeniach zagranicznych, wizytach studyjnych i spotkaniach eksperckich, podczas których uczestnicy mają możliwość pozyskać wiedzę i nawiązać partnerstwa, które w długim okresie czasu służą wzrostowi potencjału gospodarczego i społecznego regionu. Cykliczne wydarzenia kulturalne organizowane na terenie województwa oraz za granicą zwiększają zakres znajomości różnych kultur i trendów artystycznych pojawiających się w innych krajach.

b) Wymiana oraz pozyskiwanie wiedzy i doświadczeń regionów partnerskich w zakresie samorządności na szczeblu regionalnym.

Cel realizowany jest przez współpracę Sejmiku Województwa z przedstawicielami władz regionów partnerskich. Spotkania radnych dotyczą zazwyczaj konkretnego obszaru tematycznego - sposobów rozwiązań, regulacji i wdrażania polityk w regionach partnerskich.

c) Promocja Polski przez aktywną zagraniczną dyplomację samorządową i współpraca ze środowiskami polonijnymi.

Przedstawiciele Województwa aktywnie współpracują z przedstawicielami placówek dyplomatycznych w kraju i zagranicą. Na uwagę w tym zakresie zasługuje współpraca z Konsulatem RP w Kolonii, Konsulatem RFN w Opolu, Ambasadą RP w Brukseli oraz Konsulatem

Generalnym Ukrainy, Konsulatem honorowym Ukrainy oraz Chorwacji w Opolu, Ambasadą Ukrainy, Ambasadą USA.

d) Działania mające na celu zbliżenie i wzajemne poznanie społeczności Województwa Opolskiego i regionów partnerskich oraz kształtowanie postaw społeczeństwa obywatelskiego, otwartego, tolerancyjnego, akceptującego różnorodności i odrębność.

Wszystkie umowy współpracy z regionami priorytetowo traktują kwestie wzajemnego poznania i wspólnych wydarzeń mających na celu wspieranie bezpośrednich kontaktów mieszkańców regionów. Dlatego znaczącym elementem tej współpracy są wydarzenia kulturalne, edukacyjne i wydarzenia skierowane do młodzieży. Te ostatnie szczególnie mają przyczynić się do rozwoju postaw obywatelskich otwartych na inne kultury i tożsamość europejską.

e) Współpraca w ramach międzynarodowych zrzeszeń regionalnych.

Województwo Opolskie jest członkiem Europejskiej Wspólnoty Rozwoju Obszarów Wiejskich ARGE z siedzibą w Wiedniu. Współpraca z ARGE przynosi Województwu duże korzyści, zarówno w kwestii możliwości wymiany doświadczeń w zakresie funkcjonowania obszarów wiejskich jak i związane z promocją Opolskiego Programu Odnowy Wsi.

I.5. Dynamika współpracy zagranicznej Samorządu Województwa Opolskiego w roku 2019.

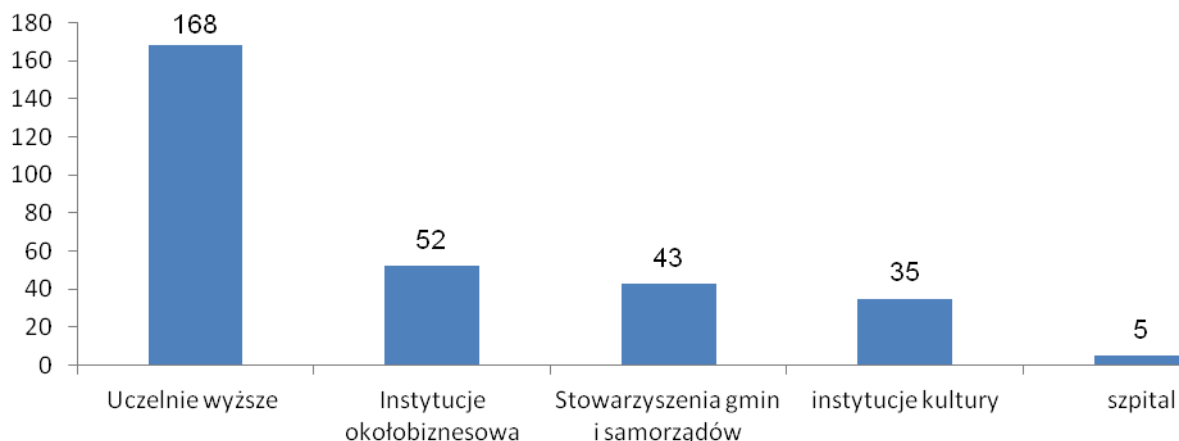
Największa liczba inicjatyw prowadzonych we współpracy z partnerami zagranicznymi w roku 2019 przez Samorząd Województwa miała miejsce w kwietniu, maju, czerwcu, wrześniu i październiku. Najmniej z kolei miało miejsce w styczniu, lutym i grudniu.

II. WSPÓŁPRACA ZAGRANICZNA PODMIOTÓW WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO W ROKU 2019 DZIEDZINY I KIERUNKI.

Rozdział ten prezentuje współpracę instytucji, organizacji pozarządowych z terenu Województwa Opolskiego oraz instytucji – jednostek podległych Samorządowi Województwa Opolskiego. Jednostki te prezentują aktywną działalność w dziedzinie gospodarki, ochrony zdrowia, kultury, edukacji, sportu, turystyki. Przykładem do oceny takiej działalności mogą być sprawozdania dotyczące kontaktów z partnerami zagranicznymi przekazane nam przez następujące instytucje Województwa Opolskiego:

Nazwa Instytucji	Ilość inicjatyw
Wyższa Szkoła Medyczna	60
Politechnika Opolska	56
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nysie	52
Stowarzyszenie Współpracy Polska- Wschód	26
Filharmonia Opolska	23
Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki	20
Wojewódzka Biblioteka Publiczna	11
Muzeum Wsi Opolskiej	7
Teatr im J. Kochanowskiego w Opolu	7
Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Opolu	9
Stowarzyszenie Promocja Przedsiębiorczości	9
Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pradziad	6
Wojewódzki Urząd Pracy	6
Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im św Jadwigi	5
Opolska Regionalna Organizacja Turystyczna	5
Muzeum Śląska Opolskiego	4
Izba Rzemieślnicza	2
Izba Gospodarcza Śląsk	2
Fundacja Rozwoju Śląska	2

Podmioty działające na terenie województwa opolskiego prezentują bardzo dużą aktywność w różnych obszarach tematycznych. Dla wielu z nich realizowanie zadań własnych wspólnie z partnerami zagranicznymi jest istotnym elementem rozwoju instytucjonalnego oraz usług oferowanych mieszkańcom województwa i nie tylko. Najistotniejszym obszarem współpracy jest edukacja. Obszar ten obejmuje edukację formalną realizowaną przez szkoły wyższe oraz edukację nieformalną czyli pozainstytucjonalną proponowaną przez stowarzyszenia i fundacje.

Rys. 3 Aktywność poszczególnych typów instytucji

Szkoły wyższe tj. Politechnika Opolska, Uniwersytet Opolski i Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nysie realizują rocznie kilkadziesiąt różnych wydarzeń z partnerami, których liczba oscyluje między 50 do 60. Tak wysoka aktywność rośnie od kilku lat, co związane jest z nowymi możliwościami oferowanymi przez programy Erasmus + oraz Interreg V. Zarówno w ramach jednego i drugiego programu, uczelnie wysyłają studentów i wykładowców oraz przyjmują ich w swoich placówkach. Jednocześnie w przypadku Politechniki Opolskiej współpraca z zagranicznymi partnerami prowadzi do pogłębiania wiedzy z zakresu nowych technologii szczególnie z obszarze ochrony środowiska.

Uniwersytet Opolski prowadzi współpracę z zagranicą w wielu dziedzinach w ramach zawartych umów i porozumień z krajami Europy, Azji i Ameryki. Realizowane są międzynarodowe programy badawcze oraz redagowane międzynarodowe czasopisma naukowe. Współpraca obejmuje problematykę naukowo - badawczą, a także staże i studia doktoranckie, stypendia naukowe, kursy językowe, wymianę studentów w ramach umów dwustronnych.

Rozwijająca się współpraca z zagranicą przyczynia się do umiędzynarodowienia uczelni, poszerzenia oferty dydaktycznej, a także zwiększenia jej innowacyjnego charakteru.

Wszystkie uczelnie podpisują kolejne umowy współpracy z coraz to bardziej egzotycznymi kierunkami geograficznymi tj.: Wietnam, Serbia, Malta, Macedonia. Niezwykle istotnym elementem rozwijającej się współpracy w obszarze edukacji jest edukacja obywatelska. Czołowym działaniem w tym obszarze na poziomie regionu jest projekt „Europejskie Szkoły Demokracji i Partycypacji” realizowany przez partnerskie placówki RZPWE i Instytut Pedagogiczny Nadrenii-Palatynatu w latach 2016-2019. Dotyczy on doskonalenia nauczycieli w rozwijaniu kompetencji uczniów w zakresie edukacji dla demokracji, kreatywnego myślenia i kompetentnego działania.

Celem projektu jest wymiana dobrych praktyk i doświadczeń pomiędzy partnerami dotycząca podniesienia kompetencji nauczycieli w zakresie przygotowania uczniów do życia w kulturze demokratycznej oraz świadomego i aktywnego uczestnictwa na międzynarodowym rynku pracy.

Edukacja obywatelska i partycypacja społeczna to temat współpracy stowarzyszeń i fundacji działających na rzecz młodzieży i kształtowania świadomości społecznej. Stowarzyszenie Semper Avanti-oddział Opole jest podmiotem realizującym programy wolontariatu europejskiego, dzięki któremu wiele osób z krajów Europy może przyjechać do Opola na okres od 6 miesięcy do roku. Podobnie młodzi z Opolskiego mogą starać się o wolontariat w różnych organizacjach w Europie za pośrednictwem tego stowarzyszenia. Oprócz tego dużą aktywnością i działaniami we współpracy z zagranicą odznaczają się Fundacja Laboratorium Zmiany i Europa Iuvenis. Obie organizacje realizują projekty młodzieżowe we współpracy z podmiotami z wielu krajów europejskich

Spotkanie młodzieży realizowane przez Stowarzyszenie Europa Iuvenis

Dzięki współpracy Stowarzyszenia Europa Iuvenis i Forum Młodzieżowego WO powstała strategia dla rozwoju polityki młodzieżowej oraz odbyło się wiele spotkań w różnych krajach Europy dotyczących przyszłości młodych. W Laboratorium Zmiany natomiast dzięki współpracy z partnerami z Czech,

Włoch, Hiszpanii może popularyzować wykorzystanie gier miejskich do zapobiegania ekstremizmowi na tle religijnym wśród młodzieży w Europie.

Od lat bardzo istotną rolę w rozwijaniu współpracy zagranicznej pełni Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej oraz Stowarzyszenie Współpracy Polska Wschód. Zadaniem tych organizacji jest inicjowanie współpracy odpowiednio z Niemcami i krajami Wschodu. W ramach cyklicznych projektów i spotkań organizacje te realizują spotkania, obozy, warsztaty i konkursy popularyzujące wiedzę na temat tamtejszej kultury, historii i języka. Część z tych działań dotyczy współpracy z Polonią żyjącą zagranicą i obejmuje również wsparcie materialne.

Najazd poetów na Zamek w Brzegu

Drugim centralnym obszarem współpracy zagranicznej realizowanej przez podmioty na terenie województwa opolskiego jest kultura. Muzea, instytucje kultury utrzymują stały kontakt z partnerami zagranicznymi wzbogacając repertuar i ofertę swoich placówek. Teatr Kochanowskiego dzięki współpracy z Instytutem Polskim w Madrycie zrealizował „Córki Powietrza. Sen Balladyny”. Na podstawie dramatu Juliusza Słowackiego i Predro Caldrona de la Barc. artyści z Niemiec, Rumunii, Kolumbii, Estonii i Hiszpanii oraz Belgii zapraszani są do udziału w cyklicznych wydarzeniach Teatru Kochanowskiego tj Maraton Teatralny lub Opolskie Konfrontacje Teatralne. Podobnie ekspozycje w opolskich muzeach organizowane wspólnie z muzeami w Niemczech, Czechach, na Ukrainie dają szansę na poznanie historii i kultury innych krajów. Współpraca z partnerami zagranicznymi pozwala na realizację konferencji, wspólnych publikacji i spotkań służących poszerzanie wiedzy na temat ochrony i promocji dziedzictwa kulturalnego oraz muzealnictwa.

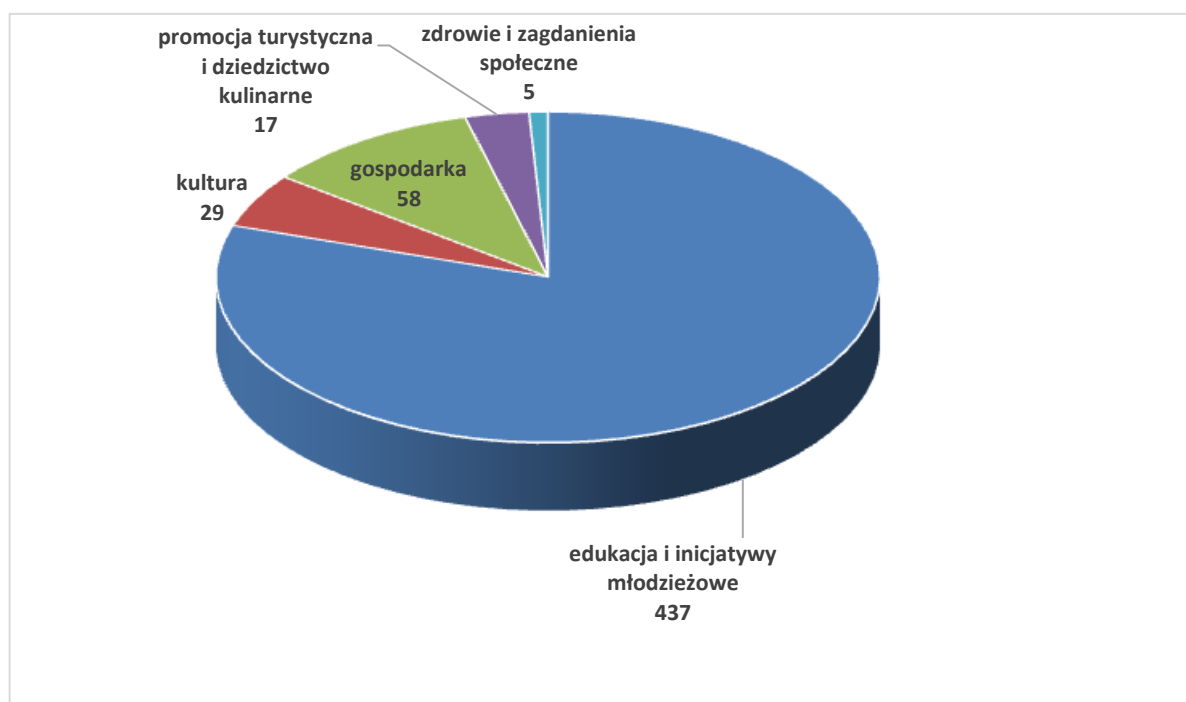
Współpraca zagraniczna organizacji i instytucji zajmujących się wspieraniem przedsiębiorczości i gospodarki jest stałym elementem projektów i rozwoju działalności tych podmiotów w regionie opolskim. Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki, Izba Rzemieślnicza w Opolu, Izba Gospodarcza Śląsk, Fundacja Rozwoju Śląska od lat realizują działania przyczyniające się do internacjonalizacji opolskich przedsiębiorstw. OCRG zrealizowało 20 inicjatyw z czego większość tworzyło warunki do bezpośredniej wymiany i spotkań b2b w bardzo wielu krajach w tym w Niemczech, Czechach i we Włoszech.

Bardzo szeroką współpracę z zagranicą podejmuje również Stowarzyszenie „Promocja Przedsiębiorczości”. Współpraca ta polega na nawiązywaniu współpracy handlowej pomiędzy przedsiębiorcami z różnych krajów Unii Europejskiej i poza nią, przekazywanie przez Partnerów sieci profili handlowych oraz technologicznych klientów EEN; wykonywanie audytów technologicznych, innowacyjnych oraz innych usług związanych z internacjonalizacją. Stowarzyszenie na bieżąco cały rok zajmuje się przekazywaniem informacji nt. prawa, polityk i programów UE, w tym współpracy międzynarodowej, certyfikacji i standaryzacji (oznakowanie CE, ISO), zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Unii Europejskiej, źródeł finansowania dla przedsiębiorców.

Współpraca instytucji w obszarze turystyki rozwija się przede wszystkim w regionie transgranicznym za sprawą działalności Opolskiej Organizacji Turystycznej oraz Stowarzyszenia Gmin Euroregionu Pradziad. Głównym kierunkiem promocji turystycznej są Czechy, a dokładniej tereny przygraniczne. Przykładem rozwoju projektów turystycznych tego terenu może być flagowy projekt pn.: „Dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze dla rozwoju pogranicza polsko-czeskiego- Wspólne dziedzictwo.” Celem projektu jest stworzenie trwałej, zintegrowanej sieci współpracy w zakresie turystyki na obszarze polsko-czeskiego pogranicza. Współpraca ta oparta ma być na dziedzictwie przyrodniczym oraz kulturalnym po obu stronach granicy, która pozwoli wspierać branżę turystyczną, tworzyć i promować produkty turystyczne, łączyć istniejące szlaki turystyczne w szlaki transgraniczne, integrować istniejące oferty w kompleksowe, transgraniczne pakiety turystyczne pogranicza. Całość działań ma prowadzić do wydłużenia pobytów turystów na obszarze polsko-czeskiego pogranicza oraz do podniesienia atrakcyjności istniejącego bogactwa kulturowego i przyrodniczego.

W 2019 roku kontynuowana była również współpraca z ramach projektu „E-Bike Nowoczesna Turystyka” mającego na celu integrację istniejących tras rowerowych i wykorzystaniu ich przez użytkowników rowerów elektrycznych. Dodatkowym celem projektu jest zapewnienie wspólnej promocji i partnerstwa pomiędzy dwoma instytucjami i obszarami działającymi we wspólnej destynacji turystycznej, której celem będzie promocja obszaru Jeseníków i całego Euroregionu Pradziad, zwiększenie potencjału turystycznego tych terenów za pośrednictwem nowoczesnych

technologii komunikacyjnych umożliwiającą zapoznanie się z atrakcjami przyrodniczymi lub zabytkami kultury w okolicy. Istotnym celem jest także zdobycie wiedzy i oraz przeniesienie dobrych praktyk produktów turystyki rowerowej z Południowych Moraw oraz Austriackiego Tyrolu. Oprócz projektów transgranicznych Opolska Organizacja Turystyczna prowadzi stałą współpracę z zagranicznymi ośrodkami polskiej organizacji turystycznej polegającą na organizacji imprez studyjnych dla dziennikarzy lub touroperatorów, przekazywania materiałów promocyjnych o województwie opolskim, udzielania na bieżąco informacji o wydarzeniach na terenie woj. opolskiego, obsługa turystów z zagranicy i udzielanie im informacji. Wielokierunkowym projektem natomiast jest projekt realizowany wspólnie z OCRG - InduCult2.0 w ramach INTERREG Central Europe (Nowa Kultura Przemysłowa Europy) Projekt zakładał szereg działań, m.in. warsztaty, tworzenie koncepcji, opracowywanie map, strategii związanych z kulturą i turystyką przemysłową.

Rys. 4 Aktywność zagraniczna w poszczególnych obszarach

Na szczególną uwagę zasługuje współpraca opolskiego szpitala. Wojewódzki Szpital im. św. Jadwigi w Opolu od lat realizuje od kilku do kilkunastu przedsięwzięć z partnerami zagranicznymi z Ukrainy, Niemiec. Zakres współpracy szpitala z zagranicznymi jednostkami obejmuje: podejmowanie wspólnych działań przeciw stygmatyzacji, dyskryminacji i izolacji osób chorych psychicznie, wspieranie działań rehabilitacyjnych ułatwiających osobom chorym psychicznie funkcjonowanie w środowisku, organizowanie szkoleń, seminariów, sympozjów i treningów z zakresu psychiatrii i rehabilitacji psychiatrycznej, wsparcie i promocja twórczości pacjentów poprzez organizowanie wystaw i innych zajęć, wymiana doświadczeń w dziedzinie psychiatrii oraz organizacja systemu opieki psychiatrycznej, organizacja pomocy charytatywnej oraz wymiana doświadczeń w zakresie leczenia dzieci i pracy z dziećmi z zaburzeniami psychologicznego rozwoju i zachowania.